

ISO/FDIS 9001:2008 Sustavi upravljanja kvalitetom - Zahtjevi

Nenad Nikolić

Hrvatski zavod za norme

Zagreb 2008-09-12

ISO FORUM CROATICUM - HGK

Sadržaj izlaganja

1. Osnovni smjerovi razvoja norma za sustave upravljanja
2. Certifikacija i akreditacija
3. Novosti u novom izdanju norme ISO 9001
4. Tehničko nazivlje u hrvatskim normama za sustave upravljanja kvalitetom

Osnovni smjerovi razvoja norma za sustave upravljanja

Sustav upravljanja organizacijom je jedinstven!

Postoji nedoumica: da li razvijati novu jedinstvenu normu za sustav upravljanja organizacijom ili nastaviti s dosadašnjom praksom razvoja normi za sustave upravljanja uz proširenje/razvoj po područjima – granama?

Osnovni smjerovi razvoja norma za sustave upravljanja

Što bi norme za sustave upravljanja trebale uzeti u obzir?

Odnosi:

organizacija – kupci i korisnici

organizacija – dobavljači

organizacija – uposlenici

organizacija – društvo

vlasnici – uprava?

Osnovni smjerovi razvoja norma za sustave upravljanja

Nizovi norma i norme na međunarodnoj razini:

Sustavi upravljanja kvalitetom

ISO 9000:2002, ISO 9001:2000, ISO 9004:2000

Sustavi upravljanja okolišem

ISO 14001:2004

Sustavi upravljanja sigurnošću hrane

ISO 22000:2005

Sustavi upravljanja informacijskom sigurnošću

ISO/IEC 27001:2005

Osnovni smjerovi razvoja norma za sustave upravljanja

Sustavi upravljanja sigurnošću lanca opskrbe
ISO 28000:2007

Sustavi upravljanja reciklažom (brodova)
ISO/PAS 30000:2008

Sustavi upravljanja neprekidnom operativnom
pripravnošću u području društvene sigurnosti
ISO/PAS 22399:2007

Sustavi upravljanja društvenom odgovornošću
(radni dokumenti – buduća norma ISO 26000)

Granski specijalizirani normativni dokumenti za sustave upravljanja kvalitetom

automobilska industrija

Quality management systems -- Particular requirements for the application of ISO 9001:2000 for automotive production and relevant service part organizations (ISO/TS 16949:2002)

obrazovanje

Quality management systems -- Guidelines for the application of ISO 9001:2000 in education (IWA 2:2007)

Granski specijalizirani normativni dokumenti za sustave upravljanja kvalitetom

zdravstvo

Quality management systems -- Guidelines for process improvements in health service organizations
(IWA 1:2005)

medicinski uređaji

Medical devices -- Quality management systems --
Requirements for regulatory purposes
(ISO 13485:2003)

Granski specijalizirani normativni dokumenti za sustave upravljanja kvalitetom

lokalna uprava

Quality management systems -- Guidelines for the application of ISO 9001:2000 in local government (IWA 4:2005)

Certifikacija

Prema normi ISO 9001:2000 vrši se certifikacija organizacija, krajem 2007 milijun certifikata.

Problemi:

Odnos konzultacije i certifikacije.

Brojne pritužbe na nedovoljno kvalitetan rad certifikacijskih kuća. Tržišna utakmica? Cijene usluga?

Veliki broj organizacija koje se bave certifikacijom?

Zatvoreni klub organizacija koje se bave certifikacijom?

Akreditacija

Više akreditacijskih tijela u jednoj državi (Njemačka, Italija, SAD).

Što znači “certifikat kvalitete” prema normi ISO 9001:2000?

Kvaliteta proizvoda? Kvaliteta rada uprave?

Nositelji certifikata ISO 9001: Enron, Viktor Lenac

Vlasnici u odnosu na upravu?

Odnosi vlasnika i uprave do sada nisu bili predmetom zanimanja normi

- različiti interesi
- različite pozicije
- Sustav kontrole rada uprave?
- Ne postoji norma
- U normama koje postoje nema financijskih pokazatelja

drugi oblici kontrole (financijske revizije) nedovoljni
nema pomaka

Novosti u normi ISO 9001

- Nema velikih izmjena, već samo unapređenja
- Procesni pristup ostaje
- Osnovni zahtjevi ostaju nepromijenjeni

Unapređenja:

- definira se “outsourcing” – ugovorna proizvodnja?
- veće značenje članu uprave odgovornom za praćenje sustava upravljanja kvalitetom
- mjerenja gdje je to god moguće
- veće značenje utjecaju na okoliš
- veća odgovornost za proizvod sve do reciklaže

Novosti u normi ISO 9001

Prelazne odredbe:

- Sve organizacije koje prvi put “traže certifikat”, certificirat će se prema novom izdanju norme ISO 9001
- Sve organizacije koje imaju certifikat, nakon isteka važenja certificiraju se prema novom izdanju norme ISO 9001
- Sve organizacije koje to zatraže mogu se certificirati prema novom izdanju norme ISO 9001 prilikom redovitog godišnjeg nadzornog audita

Novosti u normi ISO 9001

Neke od izmjena prema točkama norme:

- 1.2 i 1.2 uvodi se naziv *statutory and regulatory requirements* umjesto dosadašnjeg *regulatory requirements*
- 4.1 *outsourcing*, novi naziv i nova definicija uz ukazivanje na važnost posebnog nadzora nad takvom vrstom procesa

Novosti u normi ISO 9001

4.2.1, 4.2.3, 4.2.4

zapisi moraju biti nadzirani, traži se povećana pažnja prema dokumentaciji

5.5.2

osoba koja je odgovorna za sustav upravljanja kvalitetom te organizacije mora biti član uprave organizacije

6.2.2

dodatno se ukazuje na važnost kontinuirane izobrazbe osoblja koje obavlja poslove koji utječu na kvalitetu

Novosti u normi ISO 9001

- 6.3 dodaje se informatički sustav u podršku u okviru infrastrukture organizacije
- 6.4 definira se radni okoliš (work environment)
- 7.1 zahtjeva se mjerenje proizvodnih parametara gdje je to god moguće
- 7.2.1 organizacija se mora i nakon isporuke proizvoda i dalje brinuti za sve što se može desiti s tim proizvodom u toku njegovog vijeka trajanja uključivši i njegovo konačno uklanjanje (recycling or final disposal)

Tehničko nazivlje u hrvatskim normama sustava upravljanja kvalitetom

- management review

upravina ocjena?

preispitivanje sustava upravljanja (kvalitetom ...)

- outsourcing

izraza nema u rječnicima (Filipović 1999, Bujas 2001)

povjeravanje dijela proizvodnje ili usluga vanjskim izvršiteljima ili preseljenje proizvodnje na područja s jeftinijom radnom snagom

Hrvatski zavod za norme – tehnički odbor u području sustava upravljanja kvalitetom

- HZN/TO 176, *Upravljanje kvalitetom i osiguranje kvalitete* – predsjednica mr.sc. Ana Devčić-Jeras, Pliva, Zagreb
- HZN/TO 176/PO 1, *Upravljanje kvalitetom i osiguranje kvalitete; Nazivlje* – predsjednica mr. sc. Ana Devčić-Jeras, Pliva, Zagreb
- HZN/TO 176/PO 2, *Upravljanje kvalitetom i osiguranje kvalitete; Primjena* – predsjednik dipl. ing. Nikica Šikić, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
- HZN/TO 176/PO 3, *Upravljanje kvalitetom i osiguranje kvalitete; Metode rada* – predsjednik dipl. ing. Marijan Jurić, Podravka, Koprivnica

Hrvatski zavod za norme – tehnički odbor u području sustava upravljanja kvalitetom

www.hzn.hr

Dragocjen izvor informacija, mjesto susreta i dogovora
Rad stručnjaka u tehničkom odboru je dragovoljan

Prijava za članstvo u Hrvatskom zavodu za norme (za organizacije)

Prijava za rad u tehničkom odboru (za stručnjake - predstavnike članova HZN-a iz organizacija)

Hvala !

nenad.nikolic@hzn.hr